

เอกสารประกอบ
การฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
แนวทางการขับเคลื่อนการจัดทำงบประมาณ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ....

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ ๑	หลักการและเหตุผล	๑
ส่วนที่ ๒	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓
ส่วนที่ ๓	เปรียบเทียบพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ กับร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.	๗
ส่วนที่ ๔	ขั้นตอนการเตรียมการสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒
ส่วนที่ ๕	การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖
ส่วนที่ ๖	การดำเนินการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๒๑
ส่วนที่ ๗	การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒๑
ส่วนที่ ๘	ขั้นตอนการบันทึกคำของบประมาณในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๓

๕๐๖
อภิวัฒน์ ณ. รพช.
งาน จันทร์ ๑๖/๐๖/๒๕๖๓

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

๑. หลักการและเหตุผล

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย รางมาตรา ๒๕ กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด รางมาตรา ๒๘ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด

สำนักงานงบประมาณ โดยกองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ เห็นความสำคัญที่ต้องเตรียมความพร้อมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งจะเป็หน่วยรับงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... และได้จัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เตรียมความพร้อมตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ....

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบหลักการและแนวทางการตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณตรง

๒.๓ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนการตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. วิธีการดำเนินงาน

๓.๑ จัดฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ระยะเวลาแรกจะดำเนินการตั้งงบประมาณในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๗๖ แห่ง ก่อน เพื่อเป็นการนำร่องและจะขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนที่เหลือในปีงบประมาณต่อไป

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจหลักการ แนวทางการตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๒ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง

๔.๓ ผู้เข้ารับการอบรมจะมีแนวทางการปฏิบัติงานและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นประโยชน์ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๒

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ สามารถรวบรวม และเรียบเรียงมาใช้เป็นแนวทาง ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น

มาตรา ๒๕๐ วรรคสี่ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เป็นของตนเองโดยจัดระบบภาษี หรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

(๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น

มาตรา ๒๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายรับจาก

* (๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

มาตรา ๒๙ การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายได้ตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในกรณีที่การกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วในบทบัญญัติเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหมวดนี้ ให้ใช้บทบัญญัติตามหมวดนี้บังคับแทนบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ทั้งนี้ ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้

และการได้รับเงินรายได้ใช้บังคับอยู่แล้ว ให้ใช้บังคับตามกฎหมายเช่นว่านั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดยังไม่มีกฎหมายเช่นว่านั้น ให้การกำหนดรายได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้มีผลใช้บังคับเมื่อมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมอบให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใด เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการ ดังนี้

(๔) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลตามวรรคหนึ่งให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙

(๕) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๓. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึง

- (๑) ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ
- (๒) ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้
- (๓) ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผูกพันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอผู้อำนวยการตามระเบียบที่กำหนด

มาตรา ๓๕ ให้หน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

มาตรา ๔๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณผู้ใดจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผูยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือก่อนนี้ผูกพันจะต้องจ่ายตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว

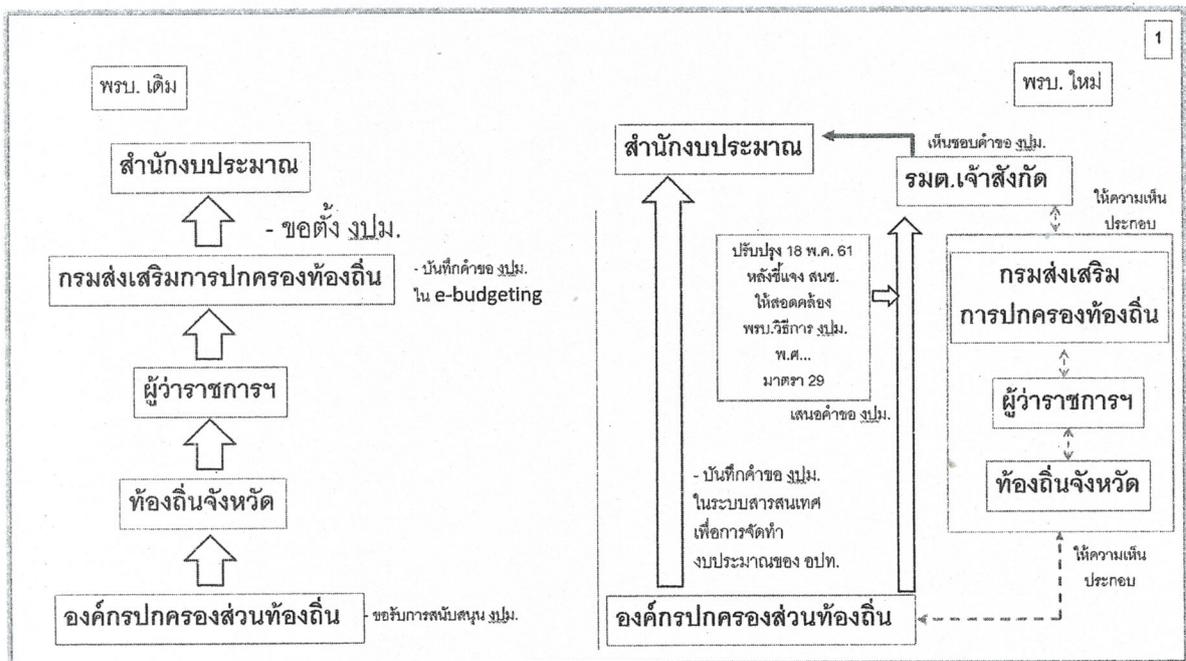
ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกโต้แย้งไว้เป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

ส่วนที่ ๓

เปรียบเทียบพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กับร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... มีผลทำให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เคยปฏิบัติเปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้เป็นหน่วยรับงบประมาณตรงที่ปรากฏตามร่างมาตรา ๒๙ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด สรุปเปรียบเทียบได้ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี

ที่มา : กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

จากแผนภาพที่ ๑

เดิม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอตั้งงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยเริ่มเสนอโครงการต่อท้องถิ่นจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และกลั่นกรองโครงการพร้อมทั้งปรับลดโครงการ จากนั้นจะรวบรวมคำของบประมาณเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อขอความเห็นชอบส่งสำนักงบประมาณ พร้อมกับบันทึกคำของบประมาณในระบบคำของบประมาณ (e-Budgeting) ของสำนักงบประมาณ

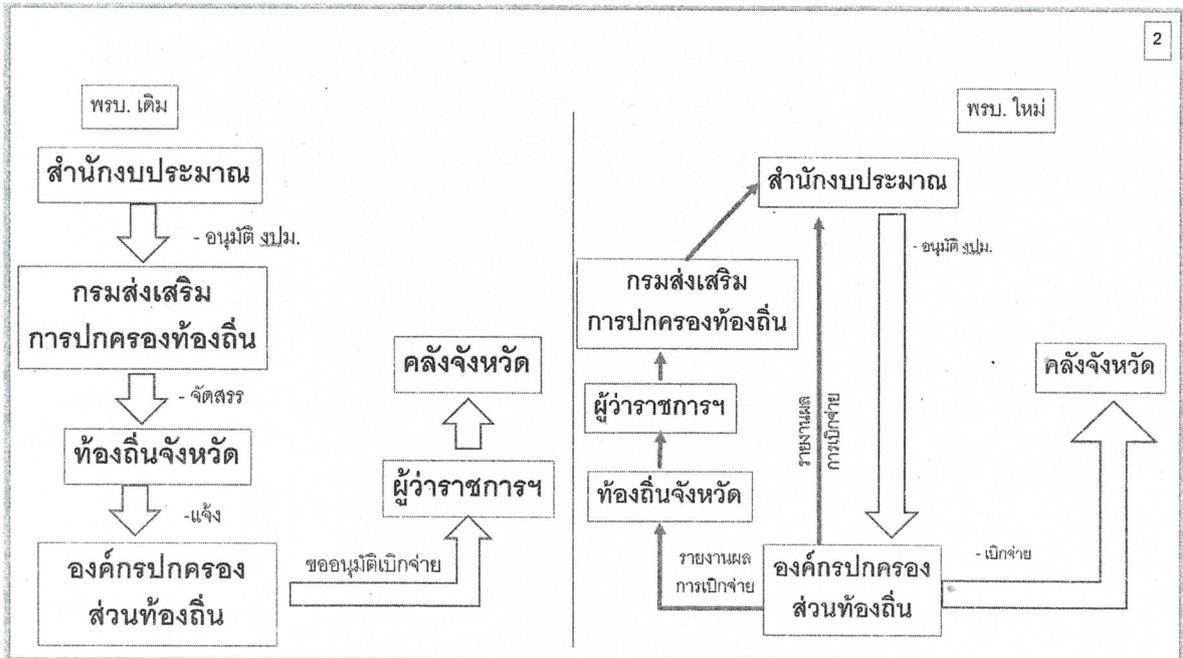
ใหม่

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดค่าของงบประมาณและบันทึกค่าของงบประมาณโดยตรงในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสำนักงานงบประมาณ

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และรายละเอียดประกอบเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังคงเป็นผู้รวบรวมแต่ทำหน้าที่เพียงเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยไม่สามารถปรับลดโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบและส่งค่าของงบประมาณให้สำนักงานงบประมาณ ตามปฏิทินงบประมาณ

แผนภาพที่ ๒ แสดงการเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

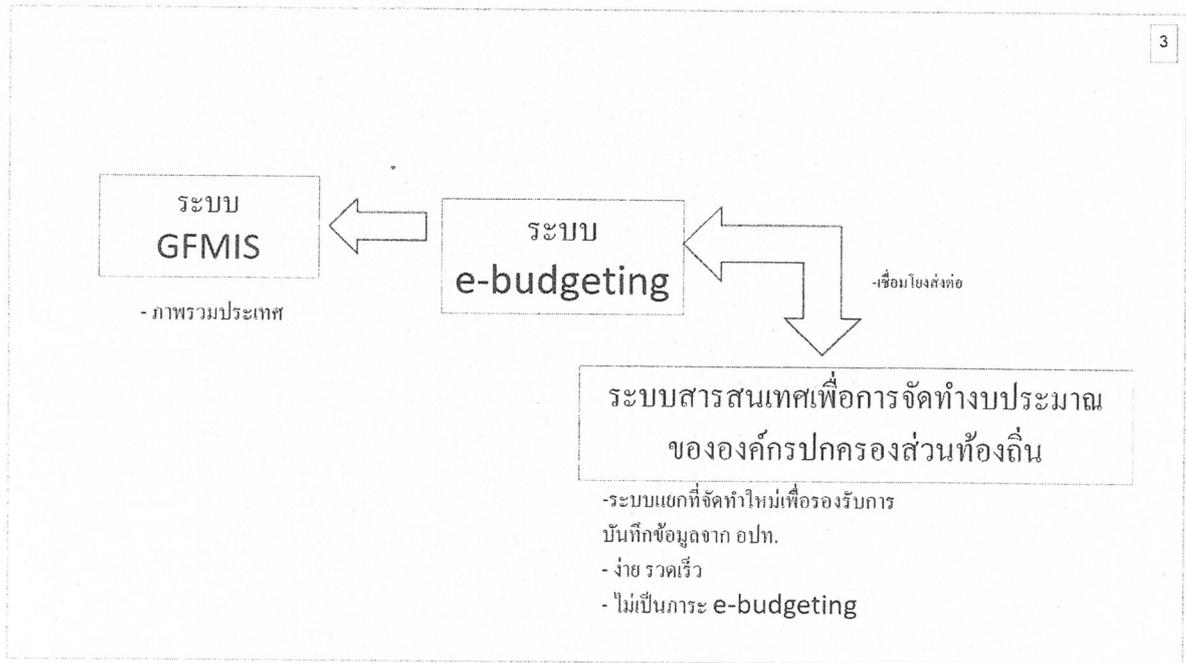
ที่มา : กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

จากแผนภาพที่ ๒

เดิม สำนักงานงบประมาณอนุมัติงบประมาณให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรต่อท้องถิ่นจังหวัด และท้องถิ่นจังหวัดแจ้งผลการจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขออนุมัติเบิกจ่ายกับผู้ว่าราชการจังหวัด และเบิกจ่ายที่คลังจังหวัด

ใหม่ สำนักงานงบประมาณอนุมัติงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายที่คลังจังหวัด พร้อมกับรายงานผลการเบิกจ่ายตรงไปยังสำนักงานงบประมาณ และรายงานต่อท้องถิ่นจังหวัด เพื่อเสนอความเห็นประกอบต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และส่งสำนักงานงบประมาณอีกครั้งหนึ่ง

แผนภาพที่ ๓ แสดงระบบฐานข้อมูลการบันทึกค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

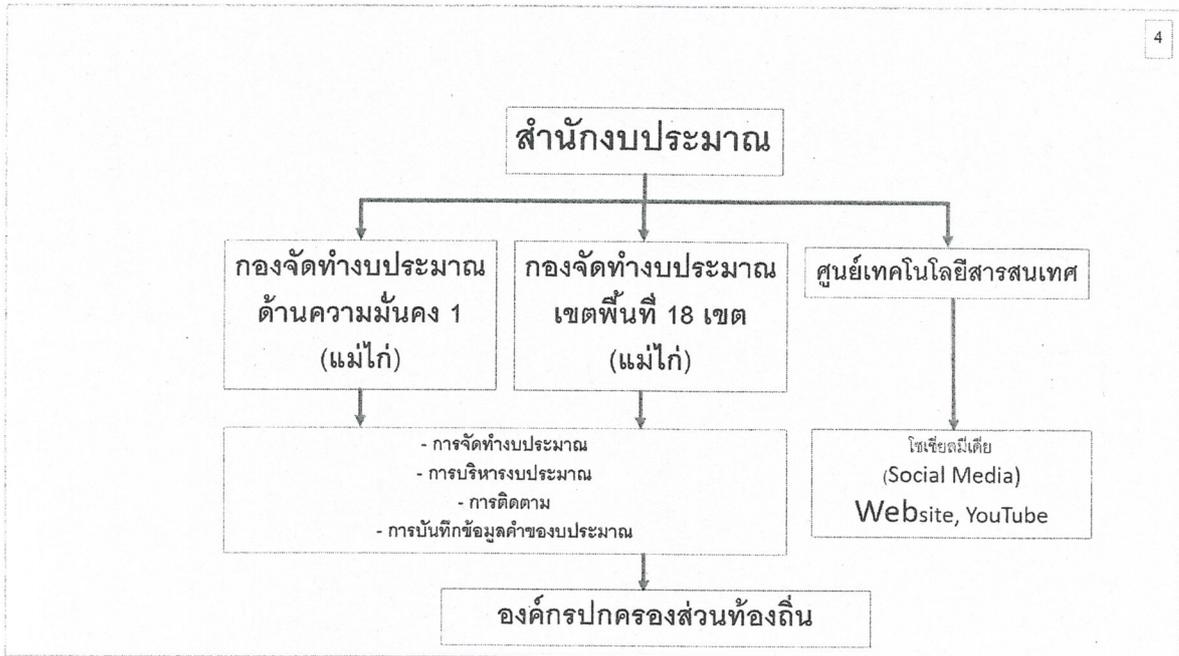

ที่มา : กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

จากแผนภาพที่ ๓

สำนักงานงบประมาณได้จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาใหม่แยกจากระบบค่าของงบประมาณ e-Budgeting เพื่อรองรับการบันทึกค่าของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะ ระบบบันทึกค่าของงบประมาณใหม่นี้จัดเก็บข้อมูลไว้บน Cloud Server กระทบวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะช่วยลดภาระระบบ e-Budgeting ไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมใด ๆ เพิ่มเติม (ระบบ e-Budgeting ต้องตั้งค่า Internet Explorer ก่อนการใช้งานจึงต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงต้องติดตั้งโปรแกรมจัดทำรายงานต่าง ๆ) ดังนั้นจึงเป็นระบบที่มีความเรียบง่าย บันทึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เป็นมิตรกับผู้ใช้งาน (User Friendly) เมื่อเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณพิจารณาตั้งงบประมาณเรียบร้อยแล้วระบบสารสนเทศฯ จะถ่ายโอนข้อมูลไปยังระบบ e-Budgeting เพื่อจัดทำภาพรวมงบประมาณทั้งประเทศ การจัดทำเอกสารงบประมาณ และระบบ GFMIS ต่อไป

แผนภาพที่ ๔ แสดงการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

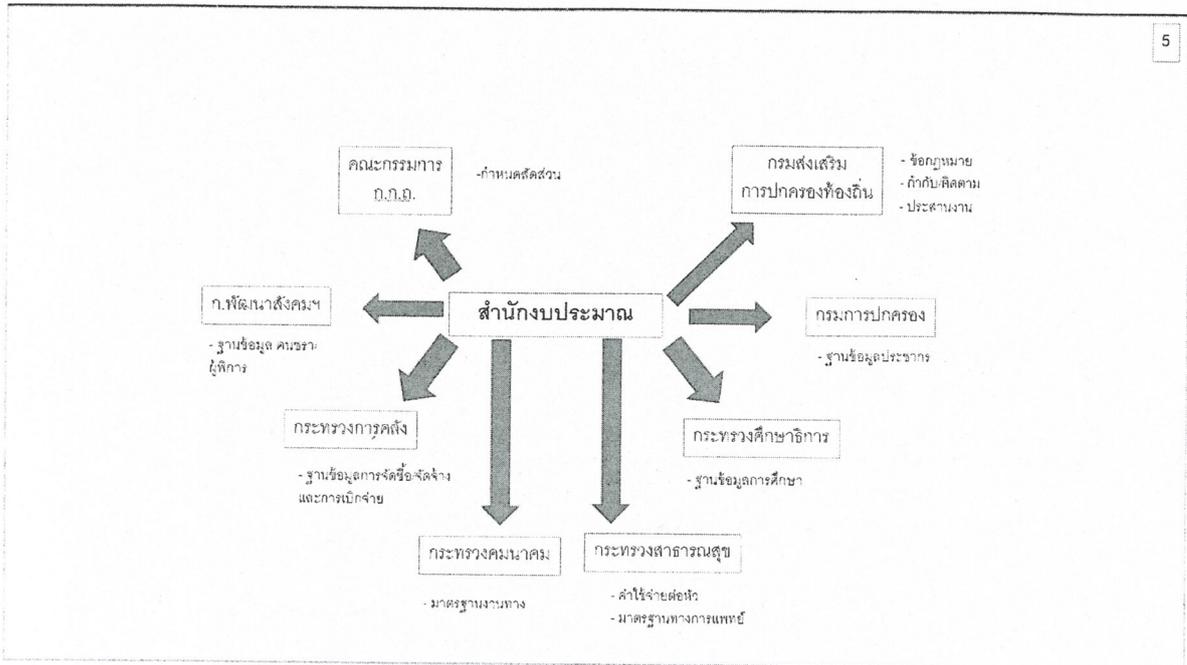

ที่มา : กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

จากแผนภาพที่ ๔

สำนักงานงบประมาณโดยกองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ และกองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ จะเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การติดตาม และการให้คำปรึกษาแนะนำการบันทึกข้อมูลค่าของงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ (Video) ผ่านระบบโซเชียลมีเดีย (Social Media) ต่าง ๆ ไปด้วย เช่น เว็บไซต์ และยูทูป เป็นต้น

แผนภาพที่ ๕ แสดงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา : กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

จากแผนภาพที่ ๕

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการดำเนินงานในลักษณะเครือข่าย (Network) ดังนั้น เพื่อให้มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ข้อมูลหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ สัดส่วนงบประมาณ จากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.อ.) ข้อมูลด้านกฎหมาย ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน ฐานข้อมูลงบประมาณจำแนกตามผลผลิต กิจกรรม รายการ ที่เคยจัดสรร จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ข้อมูลประชากร จำแนกตามอายุ แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกรมการปกครอง ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และผลการเบิกจ่าย จากกระทรวงการคลัง เป็นต้น

กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ ได้จัดทำแผนผัง (Timeline) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสำนักงานงบประมาณสำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะนำเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบขั้นตอนการตั้งงบประมาณตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเตรียมความพร้อมในการเป็นหน่วยรับงบประมาณตรง โดยต้องดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๑ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานงบประมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการจัดทำคำของบประมาณตามหลักเกณฑ์ และวิธีการการจัดทำคำของบประมาณที่สำนักงานงบประมาณกำหนดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพื่อจัดเตรียมคำชี้แจงฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

- (๑) กำหนด/ทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๒) กำหนด/ทบทวน ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ
- (๓) กำหนด/ทบทวนเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

และกลยุทธ์หน่วยงาน

(๔) กำหนด/ทบทวนโครงสร้างผลผลิต/โครงการ และตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กิจกรรมวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

(๕) ข้อมูลประมาณการรายรับและรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาว

(๖) แสดงการเชื่อมโยงนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ และโครงสร้างงบประมาณตาม

ยุทธศาสตร์

(๗) รายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ

(๗.๑) เงินรายได้สะสม เป็นเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้นที่ไม่ต้องนำส่งคลังเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน

(๗.๒) เงินรายได้สะสมสุทธิ เป็นเงินรายได้สะสมทั้งสิ้นภายหลังจากภาระตามกฎหมายที่ต้องจ่ายเรียบร้อยแล้ว

(๘) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

(๙) สรุปลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม รายการสำคัญ

ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑

๔.๑.๒ การทบทวนและวางแผนงบประมาณ

จัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยให้บูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาคและแผนพัฒนาภาค ดังนี้

(๑) ทบทวนและบูรณาการแผนงาน โครงการ ในมิติเชิงพื้นที่ทุกมิติ ทั้งแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค และแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

(๒) ตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และมีความพร้อมในการดำเนินงาน เช่น กรณีเงินอุดหนุนทั่วไป ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนตามกฎหมายกำหนดและตามภารกิจได้รับการถ่ายโอน กรณีเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ต้องเป็นภารกิจถ่ายโอนและมีความพร้อมแบบรูป ประมาณราคา การอนุญาตให้ใช้พื้นที่แล้ว

(๓) แสดงจุดเน้น (Position) และความต้องการของแต่ละพื้นที่

* ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑

๔.๒ สำนักงบประมาณ

(๑) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมบันทึกค่าของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วันที่ ๑๑ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๒) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณ เช่น กรมการปกครอง ข้อมูลจำนวนประชากรเด็กและผู้สูงอายุ กรมปศุสัตว์ ข้อมูลสัตว์ประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะติดโรคพิษสุนัขบ้า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลจำนวนนักเรียน อัตราค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา เป็นต้น

ดำเนินการในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย เมื่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับ

๔.๓ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.)

กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน และสัดส่วนการจัดสรรวงเงินงบประมาณของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

* ดำเนินการในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑

๔.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกค่าของงบประมาณรายจ่ายในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสำนักงบประมาณ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดเตรียมรองรับไว้แล้ว และจัดทำรายละเอียดประกอบค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ดำเนินการในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑

๔.๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และจัดส่งค่าของงบประมาณให้กับสำนักงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ

ระยะเวลาในการยื่นคำขอตี้งบประมาณรายจ่ายตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด โดยเนื้อหาของหลักเกณฑ์ วิธีการฯ ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

(๑) ส่วนที่ ๑ การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ การจัดทำคำของบประมาณ วิธีการจัดทำคำของบประมาณ (วัตถุประสงค์ การเตรียมการ การจัดทำคำของบประมาณ) คู่มือการใช้งานระบบ BB : LAO รวมทั้ง แบบรายงานคำของบประมาณของหน่วยรับงบประมาณประเภทต่าง ๆ ซึ่งในแบบรายงานคำขอได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามคำของบประมาณด้วย

(๒) ส่วนที่ ๒ แบบรายงานสำหรับการจัดทำเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติ ประกอบด้วย แบบรายงานงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และแบบรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ แบบรายงานประมาณการรายได้และรายงานการคลัง แบบรายงานฐานะการเงินและเงินทุนหมุนเวียน และแบบรายงานเบิกจ่ายเงินกู้/เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

ดำเนินการในเดือนมกราคม ๒๕๖๒

คำอธิบายข้อมูลพื้นฐาน

(๑) วิสัยทัศน์

หมายถึง ภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในอนาคตโดยมีพื้นฐานอยู่บนความเป็นจริงในปัจจุบัน การกำหนดวิสัยทัศน์ควรเริ่มต้นจากการประเมินว่ามีปัจจัยภายนอกองค์กรอะไรบ้าง ที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรในอนาคต (Outside-In) เช่น นโยบายของรัฐบาล สภาวะเศรษฐกิจ กลุ่มเป้าหมายผู้รับประโยชน์ของหน่วยงาน ฯลฯ วิสัยทัศน์ที่ดีควรเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายและทิศทาง ความเป็นไปได้ในการบรรลุถึงภายในระยะเวลาที่กำหนด และวัดผลสำเร็จได้

(๒) พันธกิจ

หมายถึง ขอบเขต ภารกิจ บทบาทหน้าที่ ทั้งที่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ รวมทั้งที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

ข้อความพันธกิจที่ระบุจะต้องสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบหรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายจากพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกระทรวง/หน่วยงาน อย่างชัดเจน รวมถึงกฎหมายมติคณะรัฐมนตรี อื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

(๓) ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

หมายถึง ผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด โดยประชาชนได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายงบประมาณ

(๔) เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานหรือเพื่อดำเนินการจัดทำผลผลิต/โครงการตามที่กำหนดของหน่วยงานระดับกรม (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายการให้บริการกระทรวง

(๕) ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

คือ การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ/ผลลัพธ์ของการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ทั้งนี้ ตัวชี้วัดควรแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ที่ดำเนินการได้รับในเชิงปริมาณ และหรือคุณภาพ และระยะเวลาในการบรรลุผลสำเร็จ โดยหน่วยงานต้องปรับปรุงค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด และประมาณการล่วงหน้าให้เป็นไปตามจริงตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในปีปัจจุบัน โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ซึ่งต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับจัดสรร และสอดคล้องกับนโยบายสำคัญ แผนแม่บทอื่น ๆ ที่กระทรวง หน่วยงานรับผิดชอบ

(๖) กลยุทธ์หน่วยงาน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หมายถึง แนวทาง มาตรการ หรือวิธีการดำเนินงานสำคัญๆ อันถือเป็นกุญแจสำคัญต่อการบรรลุผลตามเป้าหมายการให้บริการหน่วยงานที่ได้มีการกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นเงื่อนไขในการมอบหมายงานให้หน่วยงานย่อยรับไปดำเนินการต่อ

(๗) ผลผลิต

หมายถึง ผลของการดำเนินงานตามกิจกรรม ซึ่งอาจจะเป็นผลผลิต (Product) หรือการให้บริการ (Service) ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐหรือการตอบคำถามว่าหน่วยงานของรัฐจัดทำบริการ

อะไร (What) ในฐานะผู้จัดหาบริการ (Service Provider) ตามความต้องการของรัฐบาลในฐานะผู้ซื้อบริการ (Service Purchaser) ทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือโดยการใช้วัสดุสิ่งของและหรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการองค์การภายนอกหน่วยงานหรือประชาชน โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จในเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา รวมทั้งค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

(๘) ตัวชี้วัดผลผลิต/โครงการ

เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของผลผลิต/โครงการของหน่วยรับงบประมาณ ที่ดำเนินการตามเป้าหมายการให้บริการและสามารถติดตาม ตรวจสอบประเมินผลสำเร็จจากการใช้จ่ายงบประมาณได้ใน ๔ มิติ คือ

๑) ปริมาณ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในการผลิต/การดำเนินโครงการด้านปริมาณ โดยกำหนดในรูปของสิ่งที่สามารถวัดได้ด้วยเชิงปริมาณ ซึ่งระบุเป็นตัวเลขชัดเจนและสามารถแสดงความก้าวหน้าในการดำเนินการได้

๒) คุณภาพ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายคุณภาพของผลผลิต/โครงการ มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๒.๑) คุณภาพของผลผลิต หรือสิ่งของที่ให้บริการ/โครงการนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยรับงบประมาณกำหนดไว้ หรือ

(๒.๒) คุณภาพของวิธีการนำส่งผลผลิต หรือวิธีการให้บริการ/การดำเนินโครงการ ได้แก่ การวัดความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อกระบวนการผลิต

๓) ระยะเวลา หมายถึง ระยะเวลาที่กำหนดในกระบวนการผลิต/การดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้ผลผลิต/โครงการ

๔) ค่าใช้จ่าย/ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนผลผลิต/โครงการ

(๙) โครงการ

หมายถึง ผลผลิตของหน่วยรับงบประมาณที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดการให้บริการทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือ โดยการใช้วัสดุสิ่งของหรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน องค์การภายนอกหน่วยรับงบประมาณ โดยมีการกำหนด เป้าหมาย ระยะเวลา และวงเงินงบประมาณของโครงการที่แน่นอน

(๑๐) กิจกรรม

หมายถึง กระบวนการนำส่งผลผลิต ประกอบด้วย

กิจกรรมหลัก หมายถึง กิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนำส่งผลผลิต และเป็นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับกลยุทธ์ของหน่วยรับงบประมาณ

กิจกรรมย่อย หมายถึง กิจกรรมซึ่งเป็นข้อย่อยของกิจกรรมหลัก ใช้ในกรณีที่ต้องการจำแนกกิจกรรมหลักออกเป็นข้อย่อยตามหน่วยปฏิบัติหรือลักษณะงานที่แตกต่างกัน ซึ่งงบประมาณของกิจกรรมย่อยจะรวมเข้ากับกิจกรรมหลักเต็มจำนวน ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในกรณีที่ต้องการจัดเก็บข้อมูลในระดับย่อยของกิจกรรม

กิจกรรมรอง หมายถึง กิจกรรมในการจัดทำและส่งมอบผลผลิต/บริการระหว่างหน่วยงานภายในหน่วยรับงบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการกิจกรรมหลักมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ครอบคลุมกิจกรรมตามหน่วยงานรองที่ทำหน้าที่สนับสนุนกิจกรรมหลักโดยตรง

กิจกรรมสนับสนุน หมายถึง กิจกรรมอำนวยความสะดวกภายในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นให้สามารถจัดทำและส่งมอบผลผลิต/บริการโดยตรงแก่ผู้รับบริการภายนอก ทั้งนี้ ครอบคลุมกิจกรรมตามหน่วยงานสนับสนุนที่ทำหน้าที่สนับสนุนโดยอ้อม

(๑๑) งบรายจ่าย

หมายถึง กลุ่มวัตถุประสงค์ของรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ สำหรับแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จำแนกออกเป็น ๕ ประเภทรายจ่าย ได้แก่

๑. งบบุคลากร
๒. งบดำเนินงาน
๓. งบลงทุน
๔. งบเงินอุดหนุน
๕. งบรายจ่ายอื่น

งบบุคลากร หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าตอบแทนพนักงานราชการ รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานอิสระของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้ราชการส่วนกลางตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สภาตำบล องค์การระหว่างประเทศ นิติบุคคล เอกชนหรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ รวมถึงเงินอุดหนุนงบประมาณมหากษัตริย์ เงินอุดหนุนการศาสนา และรายจ่ายที่สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่งหรือรายจ่ายที่สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

(๑๒) ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า

หมายถึง การจัดทำกรอบประมาณการงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ซึ่งจะแสดงภาพรวม

ของภาระงบประมาณที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ภายใต้การดำเนินงานตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการในปัจจุบัน โดยการจัดทำประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณกำหนด

(๑๓) การผูกพันงบประมาณข้ามปี

หมายถึง รายการงบประมาณรายจ่าย ซึ่งจะต้องทำสัญญาาก่อนนี้ผูกพัน และมีวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ ๆ ไป โดยวงเงินผูกพันดังกล่าวจะรวมเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดไว้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๑๔) เงินนอกงบประมาณ

ประกอบด้วย

- เงินกู้ในประเทศ / เงินกู้ต่างประเทศ หมายถึง การกู้เงินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นในแต่ละปีงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการใด ๆ
- เงินรายได้ หมายถึง เงินที่ส่วนราชการได้รับโดยไม่ต้องนำส่งคลัง ตามมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- เงินสะสม หมายถึง เงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายรับตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี และหรืองบประมาณเพิ่มเติม และให้หมายความรวมถึงเงินรายรับอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณ หลังจากที่ได้หักทุนสำรองเงินสะสมไว้แล้ว และรวมทั้งเงินสะสมปีก่อนๆ ด้วย
- รายได้ หมายถึง รายได้จัดเก็บเอง รายได้รัฐจัดเก็บและจัดสรรให้ รายได้รัฐจัดเก็บและแบ่งเพิ่มให้ รวมถึง เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ หมายถึง เงินที่รัฐบาลและองค์การ หรือสถาบันระหว่างประเทศมอบให้รัฐบาลหรือส่วนราชการ
- เงินและทรัพย์สินช่วยราชการ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่บุคคล บริษัท ห้างร้าน หรือสถาบัน บริจาคช่วยเหลือแก่ส่วนราชการตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ส่วนที่ ๖

การดำเนินการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๖.๑ กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยังคงดำเนินการเช่นเดิม โดยปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นที่เลี้ยง และเป็นผู้ให้ความเห็นประกอบเกี่ยวกับค่าของงบประมาณ

๖.๒ กรณีเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังคงปฏิบัติเหมือนเดิมทุกประการ โดยสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำค่าของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๓ พัฒนาระบบ IT ให้รองรับการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณ

๖.๔ สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำค่าของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น จำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน ค่าอาหารกลางวัน ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการท้องถิ่น ค่าเบี้ยคนชรา/คนพิการ ข้อมูลสัตว์ต่าง ๆ ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย ข้อมูลการจัดเก็บรายได้ ข้อมูลเงินสะสม ข้อมูลเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำนักงานงบประมาณ รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๖.๕ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

๖.๖ ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

ส่วนที่ ๗

การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.)

กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน และสัดส่วนการจัดสรรวงเงินงบประมาณของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๗.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการจัดทำค่าของงบประมาณ ดังนี้

๑) กรมการปกครอง : สนับสนุนข้อมูลที่สำคัญด้านประชากรในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลจำนวนประชากรเด็กจำแนกตามอายุ และข้อมูลประชากรผู้สูงอายุ จำนวนตามอายุ

๒) กรมควบคุมโรค : ข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโรคเอดส์

๓) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ : ข้อมูลการรักษาพยาบาลข้าราชการท้องถิ่น
ข้อมูล/สถิติจำนวนข้าราชการท้องถิ่นและผู้ได้รับสิทธิเกี่ยวเนื่อง และระเบียบ หลักเกณฑ์
ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

๔) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข : ข้อมูลมาตรฐานเครื่องมือแพทย์ และข้อมูลการ
ถ่ายโอนสถานพยาบาล

๕) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ : ข้อมูลอาสาสมัครสาธารณสุข

๖) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง : ข้อมูลการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และข้อมูลการจัดสรรรายได้คืนให้ท้องถิ่น

๗) กรมบัญชีกลาง : ข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณ กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งให้
คำปรึกษา แนะนำแก้ไขปัญหาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการจัดซื้อจัดจ้าง

๘) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ : ข้อมูลผู้สูงอายุ และข้อมูลคนพิการ

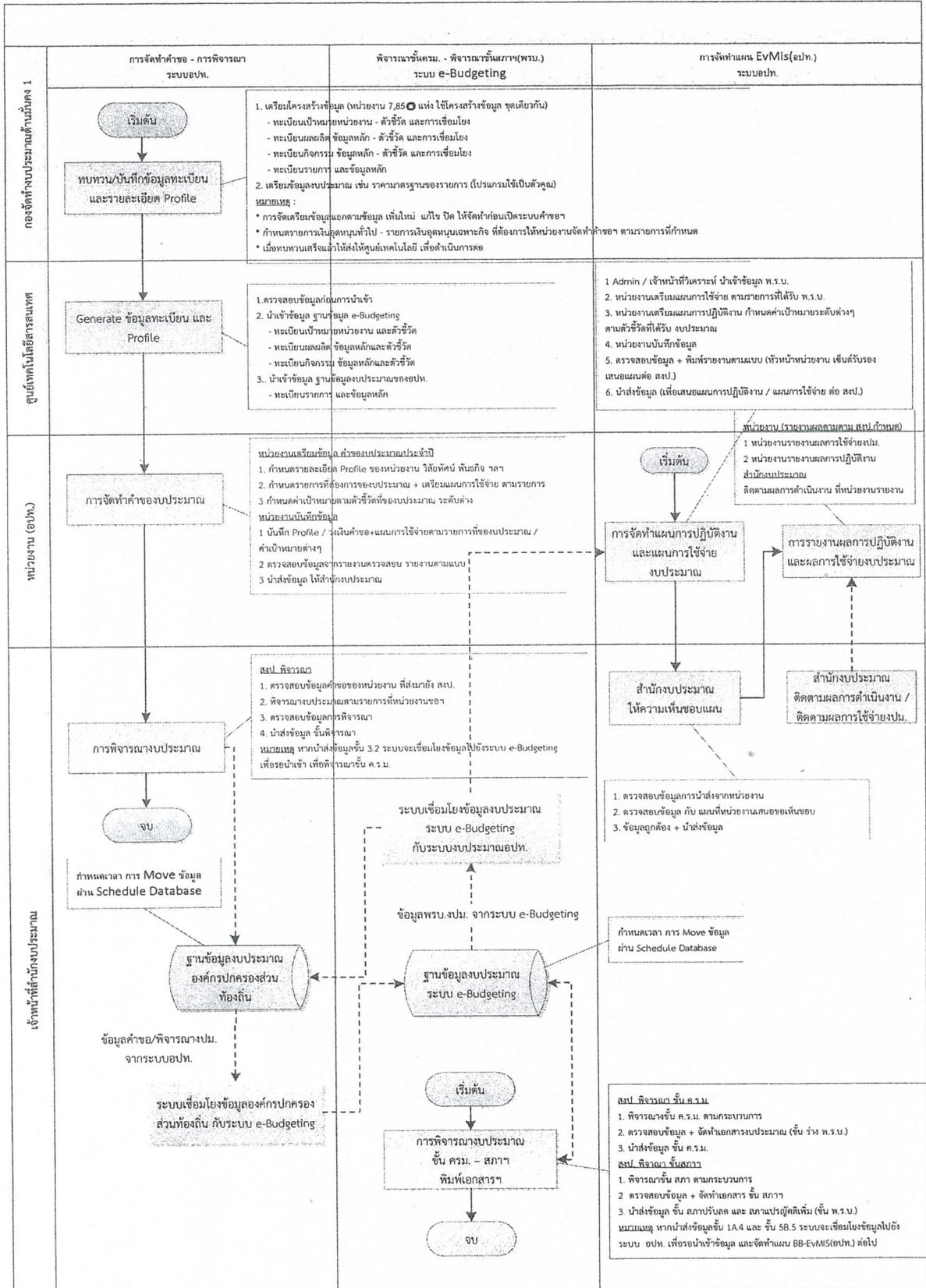
๙) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน : รายงานผลการดำเนินงาน และรายงานการตรวจสอบ

๑๐) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ข้อมูลจำนวนนักเรียนแยกตามระดับชั้น
เรียนและค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา

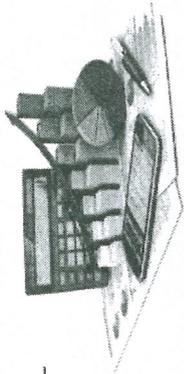
๑๑) กรมปศุสัตว์ : ข้อมูลสุนัข และข้อมูลสัตว์ประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อ
โรคพิษสุนัขบ้า

ส่วนที่ ๘

ขั้นตอนการบันทึกค่าของงบประมาณในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การใช้งานระบบ อปท.

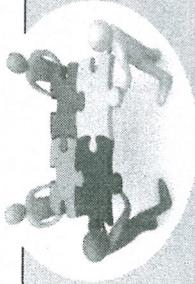

1.เตรียมข้อมูล

สงป. : โครงสร้างข้อมูล ผลผลิต
กิจกรรม รายการ

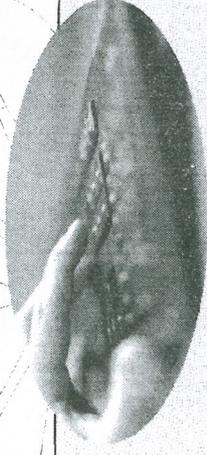
อปท. : รายละเอียดคำขอ
งบประมาณ

- แผนการปฏิบัติงาน
- แผนการใช้จ่าย งบประมาณ.

2.เตรียมใช้งานระบบ

- ขอบสิทธิ์การใช้งานระบบ
- ใช้งานผ่าน Google Chrome และ Internet Explorer (Version 11 ขึ้นไป)
- Windows 7 ขึ้นไป
- ติดตั้งโปรแกรม Adobe Acrobat Reader (อปท.)
- MS Excel 2013 ขึ้นไป(สงป.)

3.ใช้งานระบบ

- ระบบคำขอ/แผน งบประมาณ.
- ระบบพิจารณา/แผนงบประมาณ.
- ระบบแผน/ผล การปฏิบัติงาน และการใช้จ่าย งบประมาณ.

<https://bbl.bb.go.th>

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น & สำนักงานประมาณ

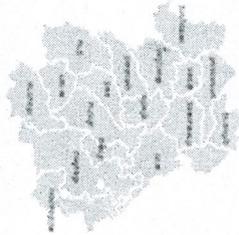
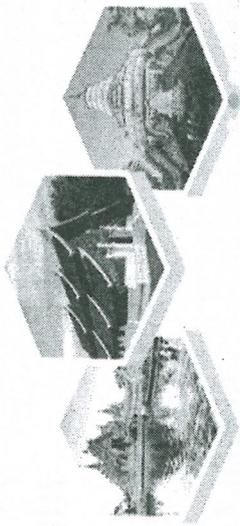

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบบ อปท. : BB LAO)

สำนักงานพัฒนาท้องถิ่น
Bureau of the Budget for Local Administrative Organization

สำนักงานงบประมาณ e-Budgeting ติดต่อเจ้าหน้าที่

เมืองประเภท: 62
 ผู้ใช้งาน: ผู้ใช้งาน
 รหัสผ่าน: รหัสผ่าน
 เข้าสู่ระบบ

คำขอ/แผนฯ

ของอปท.

ระบบ อปท.

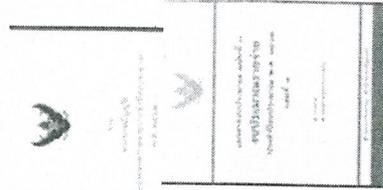
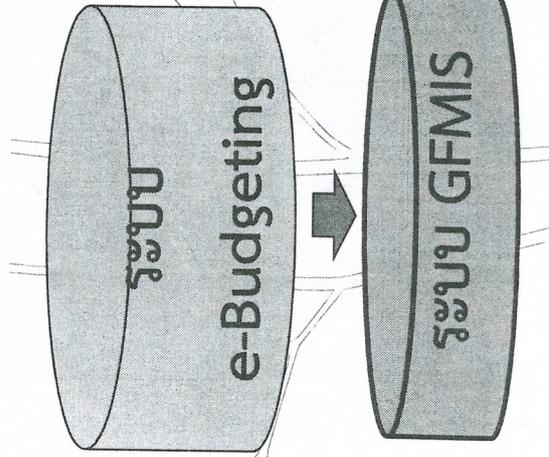
แผน/ผลการปฏิบัติงานและ

การใช้จ่าย งบประมาณ. (พ.ร.บ.)

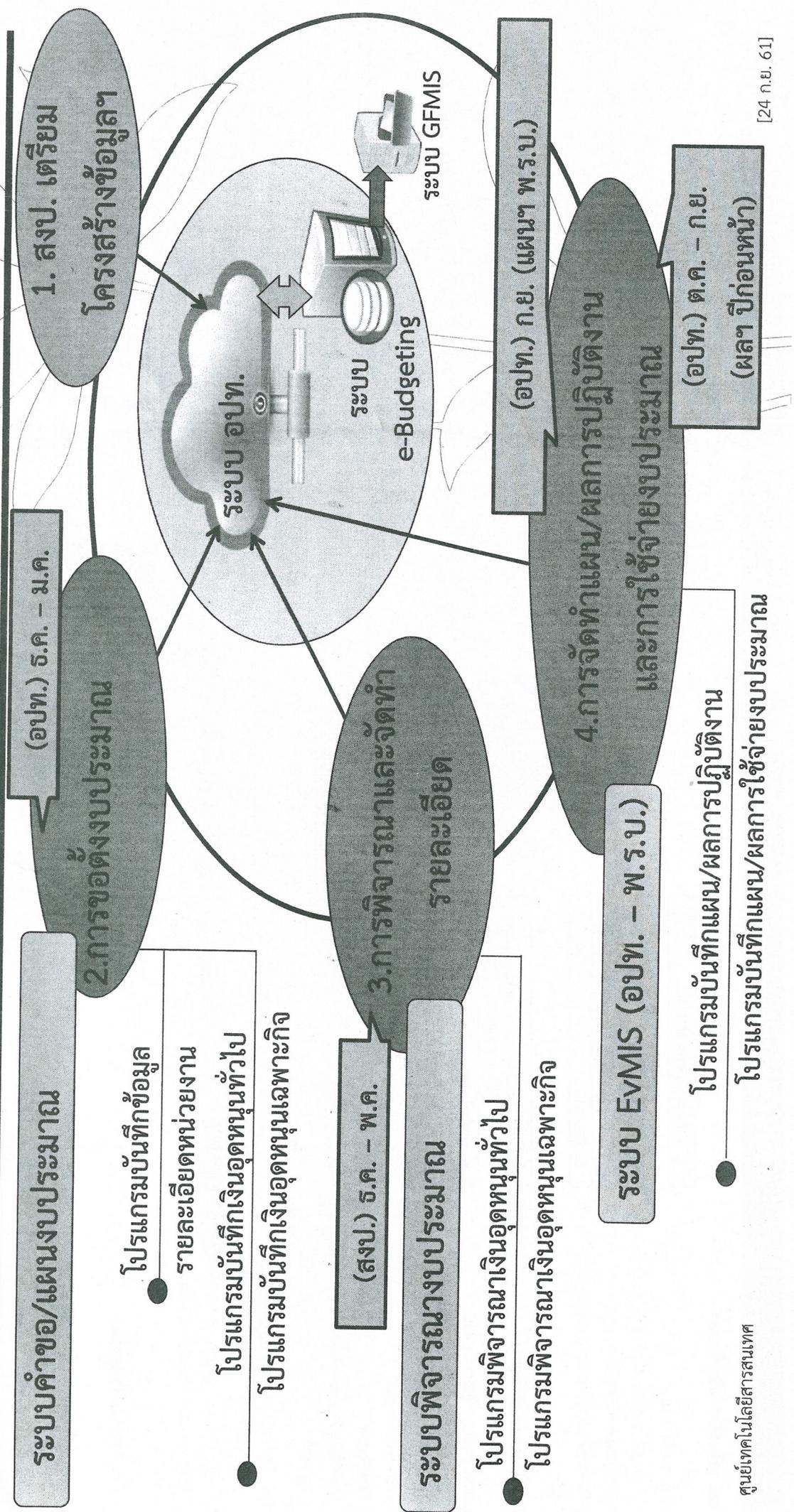
ผลการพิจารณา

(ชั้น สงป.)

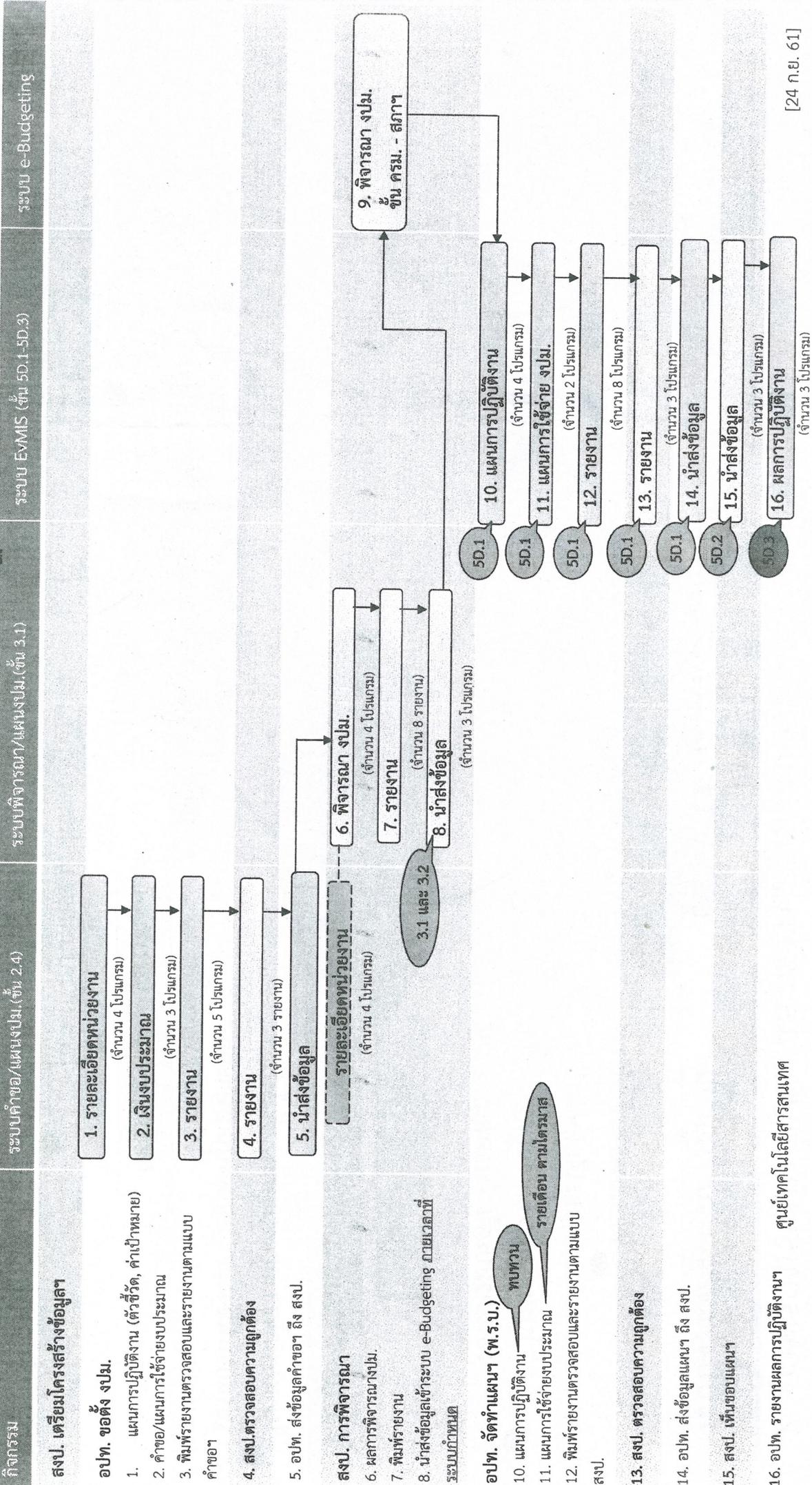
พ.ร.บ. งบประมาณ.

2. ภาพรวมระบบ อปท. และการปฏิบัติงานตามปฏิทินงบประมาณ

3. สรุปขั้นตอนการบันทึกข้อมูลค่าขอ พิจารณา/แผนงบประมาณ และแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย งบประมาณ.

4. การเตรียมการฝึกปฏิบัติงานที่ข้อมูลคำขอ/แผน งบประมาณ

และแผน/ผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ

1. เตรียมข้อมูลคำขอ/แผน งบประมาณ

1.1 รายละเอียดหน่วยงาน ประกอบด้วย

- 1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลสัมฤทธิ์ฯ เงินสะสม
- 2) ตัวเป้าหมาย ตามตัวชี้วัดระดับต่างๆ ดังนี้
  - เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน
  - ผลผลิต
  - กิจกรรม

1.2 เงินงบประมาณระดับรายการ ตามกิจกรรม และหมวดรายจ่าย เป็นรายเดือน ตามไตรมาส ประกอบด้วย

- 1) เงินอุดหนุนทั่วไป
    - ผลการเบิกจ่ายจริงปีก่อนหน้า
    - ปริมาณ
    - งบประมาณ
  - 2) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
    - ผลการเบิกจ่ายจริงปีก่อนหน้า
    - ราคาต่อหน่วย
    - ปริมาณ
    - งบประมาณ
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. เตรียมใช้งานระบบ

2.1 ศึกษา e-learning

- 2.2 ขอสิทธิ์การเข้าใช้งานระบบตามแบบฟอร์ม
- 2.3 เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์

ในแผ่น CD

- 1.3 สถานะการดำเนินงานของรายการงบลงทุน (ครุภัณฑ์ และที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง) เป็นรายเดือน ตามไตรมาส
- เช่น
- [A] ยังไม่ดำเนินการ
  - [B.1.1] งานจ้างเหมา >> สำราจออกแบบ / กำหนดคุณลักษณะ spec
  - [B.1.2] งานจ้างเหมา >> แบบรูปรายการ /lor แล้วเสร็จ /กำหนดราคากลาง
  - [B.1.3] งานจ้างเหมา >> ประกาศประกวด /ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง
  - [B.1.4] งานจ้างเหมา >> เปิดซอง /e-Auction ,e-market ,e-bidding
  - [B.1.5] งานจ้างเหมา >> อนุมัติ ผลการจัดซื้อ จัดจ้าง (รอลงนามสัญญา)
  - [B.1.6] งานจ้างเหมา >> ลงนามสัญญา
  - [B.2.1] งานดำเนินการเอง >> กำลังสำรวจออกแบบ/กำหนดแผนดำเนินการ
  - [B.2.2] งานดำเนินการเอง >> มีแผนดำเนินการแล้ว
- [C] เริ่มก่อสร้าง/เริ่มดำเนินการ

3. ใช้งานระบบ

3.1 บันทึกรายละเอียดหน่วยงาน

3.2 บันทึกเงินงบประมาณ

พ.ร.บ.งบประมาณ

3.3 บันทึกแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

3.4 บันทึกผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ